

پاسخ سوالات

در این شماره

بستوالات زیر پاسخ داده شده است :

۱ - چرا هنگام نماز باید بطرف قبله بایستیم با اینکه

خداوند همه جاهست ؟

۲ - علت تغییر قبله مسلمانان در آغاز اسلام چه بود ؟

۳ - چرا اول ماه در کشورهای شرقی و غربی باهم

فرق دارد ؟

۴ - چرا نماز را باید به عربی خوانند ؟

۵ - چرا خداوند بکتابمیر جمع بکار میبرد ؟

۶ - آیا ممکن است کسی را بجای دیگری عذاب کنند ؟

سؤال اول

چرا موقع نماز بطرف قبله میایستیم ؟

آقای م - م دانش آموز دوره دوم یکی از دبیرستانهای رشت سؤال میکنند :

«در موقع نماز خواندن چرا باید بطرف قبله بایستیم در حالی که خداوند همه جاهست و جهت

معینی ندارد» ؟

پاسخ

نماز خواندن بطرف قبله نه از این جهت است که خداوند مکان یا جهت معینی دارد

همانطور که قرآن در ضمن آیات مربوطه به قبله مخصوصاً در دو مورد باین حقیقت تصریح

کرده و میفرماید :

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ إِنَّ مَا تُؤْمِنُونَ وَجْهَ اللَّهِ (سوره بقره آیه ۱۱۶) یعنی: مشرق

و مغرب از آن خدا است و بهر طرف رو کنید خداوند در آن جاست . و در آیه دیگر میفرماید :

قل لله المشرق والمغرب (بقره آیه ۱۴۳) یعنی : مشرق و مغرب از آن خداست (و همه جا در برابر ذات اویکسان است) .

بلکه از این نظر است که انسان بحکم اینکه جسم است هنگام نماز ناچار است بیکطرف متوجه باشد ولی اسلام خواسته از این موضوع حداکثر استفاده برای تکمیل این عبادت (نماز) بنماید زیرا همه میدانیم که خانه کعبه قدیمی ترین مرکز توحید خدا است خانه ایست که بدست قهرمان توحید ابراهیم خلیل علیه السلام بنیان گذاری شده و مورد توجه تمام راهنمایان توحید و پیغمبران خدا بوده است .

توجه باین مرکز توحیدی ؟ توجه بغداد است . درست است خداوند مکانی ندارد اما کسیکه مقابل چنین مرکز توحیدی بایستد از تمام حالات بخدا نزدیکتر است و گویا خود را در پیشگاه او حاضر می بیند .

از طرفی توجه عموم مسلمانان جهان در هر شبانه روز پنج مرتبه باین مرکز مقدس روح وحدت و یگانگی را در دل و جان آنها میپروراند و بوحثت اسلامی و هماهنگی مسلمین جهان کمک میکند و اجتماعات مختلف اسلامی را از شرق و غرب عالم بهم مربوط میسازد و شوکت و عظمت آنها را ظاهر می نماید و بالاخره جوهر تعلیمات جهانی اسلام را بصورت «وحدت هدف و عقیده» بدنیانشان میدهد .

سؤال دوم

حالت تغییر قبله مسلمانان در آغاز اسلام چه بود ؟

نامبرده مجدداً سؤال می نماید : «میدانیم که در زمان پیغمبر اسلام مدتی بیت المقدس قبله بود چه عواملی باعث شد کعبه قبله مسلمانان گردد» ؟ (ضمناً از اینکه نام خود را باختصار نوشتم معذرت میخواهم) .

پاسخ :

بطوریکه از آیات قرآن هم استفاده میشود قبله همیشگی مسلمانان در حقیقت همان کعبه (بیت الله الحرام) بوده است ، و بیت المقدس بعنوان یک قبله موقتی برای مسلمانان قرار داده شده بود ؛ آنها هم بجهشاتی که بعداً ذکر خواهد شد . آیه شریفه قد نری تقلب وجهک فی السماء فلنو لیک قبله قرضاها (نگاههای انتظار آرزو آمیز تو را باطراف آسمان میبینیم ، بهمین زودی تو را به قبله ای که مورد خشنودی تو است برمیگردانیم) گواه بر اینست که پیغمبر از گفتگوهای بهبودی مورد قبله بیت المقدس ، ناراحت بوده و پیوسته انتظار میکشید که مدت این قبله موقتی پایان پذیرد و قبله ابدی

مسلمانان از طرف خداوند متمال اعلام گردد .

اما اینکه چرا از ابتدا قبله همیشگی یعنی « کعبه » به مسلمانان معرفی نشد بلکه مأمور شدند مدنی بطرف بیت المقدس نماز بخوانند بطوریکه از آیه شریفه وما جعلنا القبله التي كنت عليها الا لنعلم من يتبع الرسول ممن ينقلب على عقبيه (قبله ای را که قبلاً بر آن بودی فقط برای این قرار دادیم که افرادی را که پیروی از پیغمبر میکنند از کسانی که بازگشت به زمان جاهلیت می نمایند معلوم سازیم) استفاده میشود ، صرفاً بنظر تربیت مسلمانان بوده و برای پرورش روح اطاعت در افراد تازه مسلمان ، برای پیشرفت هدف مقدس اسلام صورت گرفته است .

اعراب حجاز مخصوصاً اهل مکه علاقه زیادی به سرزمین خود داشتند لذا در آغاز کار لازم بود برخلاف امیال نفسانی و تمصیبات محلی بیت شرف خود را برای مدتی رها کنند و بطرف بیت المقدس نماز بگذارند تا اینکه هوسپاد آنها کشته شود و روح اطاعت و فرمان برداری در آنها تحکیم گردد .

علاوه بر این مسلمانان باید برای مدتی بطرف بیت المقدس مرکز قدرت و پایتخت عظمت بهبود ، توجه کنند و عبرت بگیرند ؛ بیت المقدس موزه عبرت جهان است ، جایگاه عزت و ذلت بنی اسرائیل است ؛ در بیت المقدس علل انحطاط و ترقی این قوم مشهود است ، بنی اسرائیل با ذلت از مصر بآنجا آمدند و با جهاد و فداکاری به عزت رسیدند و سپس در اثر پشت پا زدن بدستورات خداداد سراسیمه سقوط قرار گرفتند ، زندگی آنها برای مسلمانانی که تازه وارد این دین مقدس شده بوده اند درس عبرتی محسوب میشود .

مسلمانان باید بدانند که اگر خانه کعبه قبله همیشگی آنها قرار داده میشود نه بخاطر اینست که یک مرکز محلی و نژادی برای آنها محسوب میشود ، بلکه از این نظر است که قدیمترین مرکز توحید و خدا شناسی بوده و بدست قهرمانان بزرگ توحید بنا و تعمیر شده است .

سؤال سوم

چرا اول ماه در کشورهای شرقی و غربی فرق دارد ؟

جناب آقای محمد رضا اعدادی از مشهد مینویسند : عده ای راجع باختلاف افق سؤال میکنند که جهت چیست که گاهی در مشرق یکشنبه اول ماه است و در مغرب شنبه خواهشمند است در آن مجله گرامی پاسخ این سؤال را برای اطلاع عموم درج فرمائید .

پاسخ:

استدلالات علمی و آزمایشهای مختلف، کروی بودن زمین را برای اثبات میکنند و این مسئله امروز جزو مسلمیات علمی شمرده میشود؛ از طرفی کره ماه هم در حرکت خود بدور زمین «تقریباً» در هر ماه یکدوره کامل دایلی میکند و بر اثر همین گردش ماه بدور زمین هلال و بدو تریب و محاق صورت میگیرد زیرا همیشه نصف کره ماه که در مقابل خورشید قرار دارد روشن است، منتها طرز قرار گرفتن ماه و خورشید و زمین (بر اثر گردش ماهیانه کره ماه) گاهی چنان است که ماتمام نیم کره روشن ماه را می بینیم و در آن وقت «بدر کامل» است و گاهی طوری میشود که نیمی از آن بطرف ماست و آن هنگام «تریب» است و بهین ترتیب سایر حالاتی که برای ماه دیده میشود برای اختلاف طرز قرار گرفتن «ماه و زمین و خورشید» است. باین ترتیب در نقاط شرقی بواسطه اینکه زمین کروی است شرائط رؤیت (اختلاف دایره رؤیت و دایره روشنائی) زودتر صورت میگیرد و هلال زودتر رؤیت میشود و در نقاط غربی شرائط رؤیت دیرتر حاصل میگردد و بهین دلیل دیرتر رؤیت حاصل میشود. (توضیح بیشتر این موضوع را میتوانی از کتب هیئت بخواهید).

سؤال چهارم:

چرا نماز را بحر بی باید خواند؟

آقای اعدادی باز مینویسند: «عده ای سؤال میکنند که: چرا باید نماز را بحر بی خواند و حال آنکه هر کسی باید زبان خودش خدا را بخواند، آیا این موضوع با جهانی بودن دین اسلام منافات ندارد؟»

پاسخ:

اتفاقاً خواندن نماز بحر بی یکی از نشانه های جهانی بودن دین اسلام است زیرا جمعیتی که در یک صف قرار میگیرند و در جبهه واحدی فعالیت میکنند ناگزیرند زبان واحدی داشته باشند که بوسیله آن تفاهم کنند یعنی علاوه بر زبان بومی و محلی یک «زبان عمومی و جهانی» هم باید داشته باشند و وحدت یک جمعیت بدون این قسمت ناقص است. امروز عده ای از متفکرین معتقدند تا دنیا بصورت یک کشور در نیاید مردم جهان روی سعادت نخواهند دید، و برای اینکه این موضوع جامه عمل بپوشد نقشه هائی طرح کرده اند و یکی از مواد برنامه آنها بوجود آوردن یک زبان بین المللی و جهانی است.

خلاصہ اینکه خواندن نماز به یک زبان از طرف تمام اقوام مسلمین رمز وحدت و نشانه یگانگی مسلمانان است و با توجه باینکه زبان عربی باعتراف مطلقین یکی از وسیعترین و جامعترین السنه دنیا است ، این حقیقت روشتر میشود که : تمام فرق مسلمانان میتوانند آنرا بعنوان یک زبان بین المللی اسلامی بشناسند و از آن بمنظور حسن تفاهم و همبستگی اسلامی استفاده کنند .

علاوه بر این خواندن نماز بیک صورت معین آنرا از دستبرد تحریفات و آمیخته شدن به خرافات و مطالب بی اساسی که بر اثر مداخله افراد غیر وارد هنگام ترجمه کردن آن بزبانهای دیگر رخ میدهد ، نگاه میدارد و باین وسیله روح این عبادت اسلامی محفوظتر میماند ، منتها بر هر مسلمانی لازم است بقدر توانائی با زبان دینی خود آشنا باشد و بداند با خدای خود چه میگوید ؟

سؤال پنجم

چرا خداوند یکتا ضمیر جمع بکار میبرد ؟

آقای « فربرز شریف زاده » از « رامهرمز » می نویسد : « چرا خداوند باینکه احد و واحد است و با حدیثش آگاه است در کلام الله مجید ضمیر جمع (ما) بخود نسبت میدهد ؟ پاسخ : ما پاسخ این سؤال را در شماره دوازدهم از سال دوم صفحه ۳۱ داده ایم ؛ و در اینجا نیز اضافه می کنیم که بکار بردن ضمیر جمع متکلم (ما) رمز عظمت و نشانه بزرگی گوینده است و خداوند برای این تعبیر از همه شایسته تر می باشد . ادبایه میگویند علت اینکه بکار بردن ضمیر جمع متکلم رمز عظمت شناخته میشود از این نظر است که افراد بزرگ معمولاً تنها نیستند یعنی خدمت گذاران و فرمانبردارانی همیشه زیر دست آنهاست و باین ترتیب همواره اجتماعی را تشکیل میدهند و همین معنی سبب شده که بکار بردن این لفظ کنایه از عظمت باشد .

باین ترتیب هر موقع ضمیر جمع در کلمات خدا بکار برده میشود باز دیگر مایه یاد عظمت و بزرگی او ، و آن همه نیروهای آشکار و پنهان عالم هستی که همه سر بر فرمان او دارند می افتیم ، و از این رو توحید مطلق و توحید مطلق و توجه مانسبت بآن ذات مقدس بیشتر می شود .

سؤال ششم :

آیا ممکن است کسی را بجای دیگری عذاب کنند ؟

آقای « غلام حسین شجاعی » از روجرد سؤال میکنند آیا ممکن است کسی را (بقیه زیر صفحه بعد)